

אלו נערות פרק שלישי כתובות

ל.

עין משפט
נר מצוה

א א (מ"י) פ"א מהלכות
עברה הלכה יג ופ"ג
מהלכות גינה הלכה ב
טו"ט ח"מ ס"י (ש"ג):

מוסף רש"י

הניחא לר' ישבב. אי
לאו כלל הוא אלף
לאפויו מדרי סימאי
למפיק מד מחייבי לאוין
אמי ואמטעין דנבל
חייבי לאוין עושה ר"ע
ממוזין (קדושין סח.) אלא
אי טעמא דנפשיה
קאמר. וכלל כולל ולא
לדרי סימאי לחויה
פליג אלף אשמועינן דכל
שפולמו חליסור הולד
ממוז (שם וב"ע"י שם
טו.) ר' הנהיגי בן
הקנה היה עושה את
יום הכפורים כשבת
התשלומין. הילוקי גדיש
ציוס הכפורים ומתחייב
כנה. פטור מן השלומין
כאלו הילוקי צבטת סהול
ממחייב נפשו מיתת ב"ד
דשפוטין ל' פטור מלשול
לדמיו (פמ"ת כה) ולא
יהיה אסון עושה יעשה, הא
אם אסון יהיה לא יעשה,
שפ"ק יו"ט שמתמו צדי
שמים שנקרמס חיו וצניו
אסון הוא קדי, שפמ"ת
(צ"ל שפ"ת) וקרוי אסון
הכל פטור מלשול (פמ"ת
כ"ג) ופ"י ל"ב ושבוותו
אף יום הכפורים
כרת מתחייב בנפשו. לחליסור
כרת מתחייב ב"ד למי
(מגילה ז.) הכל בידי
שמים. ומתחייב ומלכות
הכלים ללש, כולל על ידי
גזירת שמים, חוץ מצנים
פחים. מ"ט. לנה פחים,
חולי הכל על ידי חוס
מנו (ש"ע"ג) עד שפוח
היום (ש"ע"ג) א: ל"ט
פחים, קור הטפס (ב"ב
ק"ז) א: ל"ט והקור פח
ומוקש דרך עקש, פי ב"ד
הדני מלוי להשמך מן
השנה, ויש מפרשים ל"ט
פחים קור וחוס (רשב"ם
ב"ב קמ"ד). והאמר רב
יוסף וכן תני רבי חייה.
המלא קאמר דלמך רב
יוסף מני צבטת וכן מני
כ"י (טו"ט ח"ה).

אי לאפוקי מדרבי סימאי קאתי. תימנה תיפשוטו דרבי יסבב טעמא
דנפשיה קאמר אליבא דמ"ד צפ"ק דיבמות (דף י"א. ושם) הבא על
יצמתו וזמר וזא אחד מן האחים על לרמה צבטה דהא תנן צפרק
ר"ג (דיבמות דף ז.) ר"ג אומר דאין צבילה אחר צבילה ע"כ רבי יסבב
טעמא דנפשיה קאמר והוה התם כר'

יסבב דאין קידושין תופסין צחיבי
עשה ולהכי אין אחר צבילה כלום
כדלמך התם צבטת ר"מ אמתני' דאין
אחר חליפה כלום אמר רב הונא אמר
רב זו דברי ר"ע דלמך דאין קידושין
תופסין צחיבי לאוין ומסתמא הכא
אליבא דר"ע מספקא ליה אי טעמא
דנפשיה קאמר אי לאו לכך נראה
לר"מ דגרסי צפ"ק דיבמות (דף י"א.)
חד אמר צבטת וזבאל זה מוכיח ר"מ
צבטה שפמ"ת דל"ג צבטה וכן פרי"ח
דהיינו לאו שחלץ לאחת דלמך קרא
אשר לא יצנה כיון שלא צנה שז
לא יצנה אחרת ה"נ כיון שצנה
שום יצמה לא יצנה אחרת:

איבא בינייהו בעוזה ל"ג. פי'
צבונת צבילה שלא כדרכה
וקשה דפלוגתא דר"מ ורבי אלעזר
היא צפרק הבא על יצמתו (דיבמות דף
נט.) וס"ל אי כסירה לכ"ג וה"ל למימר
ולר"מ דלמך כסירה לכ"ג מאי איבא
למימר כדקאמר ולר"ע דלמך כו'
ואורי' דמ"ר"ע פריך שפיר כדי
לאוקומי ר"ש צן מנסאי שהא צבטת
כר"ע שהיה רבו אל צבאל לא חייב
אי פליג ר"מ אר"ש צן מנסאי ור"ח
פי' דהכא לא מיירי צבילה מאחר
אלף צ"ג שאנס צבילה גמורה ולא
חשיבה ראוייה לקיימה אע"ג דלמך
וצבאל על יצמתו) אנוקת עלמנו
ומפוחת עלמנו לא ישא לא ישא נשוי
מ"מ כיון דלמחלה לא ישא לא חשיבה
ראוייה לקיימה דהיא לא ישא הוא מן
המורה לק"מ ע"ג דלם נשוי נשוי ה"נ
אמר צבונת ומוכת ען לא ישא ואם
נשא נשוי אע"ג דהוה מן המורה

כדמוכח התם ועוד דקאמר התם (י)
צאשה הראוייה לו פרע אלמנה לכ"ג היכי דמי אלימא בצדכרה
מאי אריחא משום אלמנה תיפוק ליה הויח לא פירש בה
דצבולת עלמנו אקורה לו מן המורה ור"מ לא צבילה כן:

חייבי עשה מזרי ואדומי. בתוך שלשה דורות דכתיב (דברים כג)
דור שלישי יבא להם דור שני לא ולא הבא מכלל עשה עשה: הניחא.
אי רבי יסבב האי כל שאין לו היתר צבילה דקאמר אליבא דר"ע לאו
כללל כילל אלף לאפוקי מדרכי סימאי לחויה אמת' ואחייבי לאוין הוא
דפליג לאוסופי חייבי לאוין (י) צבונה

אבל שום חייבי עשה לא הוסיף:
שפיר. מזניו למימר איבא צחיביהו
דשמעון טעמא דנפשיה קאמר כל שאין לו
חייבי עשה: הניחא. אי לאו אדרכי
סימאי קאי וטעמא דנפשיה קאמר
צבטת ר"ע שכל שאין לו היתר צבילה
צבטה זו הולד ממזר מאי איבא
למימר: **צבילה ל"ג.** שאין צה לאו
דאלמנות וגירושין אלף עשה צבטתה
יקח (ויקרא כה) ולא צבילה. וא"ת יש
כחן לאו דונה לא אשכחנא תנא דלמך
פנוי הבא על הפנויה עשהא וזנה אלף
ר' אלעזר (ה) (ה) ולית הלכתא כוותיה
ואין וזנה אלף הנבעלת לפסול לה.
וצבילה שלא כדרכה איירי דאי
כדרכה תו ליכא קנס: ומאי שאל.
האי עשה משאר עשה דמודה צה
ר"ע: **דבזה ליה עשה שאינו שיה**
ככל. שאינו נוהג אלף צ"ג אלף
עשה דמזרי ואדומי נוהג בכל הקהל:
הא נמי יש צה הוי. המקדש אשה
צחיבי נדומה מקודשת: ולאפוקי מדרי'
נחויא. מתני' דמחייב תשלומין לצב
על אחותו ואע"פ שמתחייב כרת
צבילתו מפיק מדרי' נחויא: אם יוש
הכפורים כשצב. לפטור מהדליק את
הגדיש ציוס הכפורים כאלו הדליקו
צבטת: מה צבטת. שהוא מיתת צ"ד:
פטור מן השלומין. כדמין צבמתי'
גבי צב על צבו ויליף לה מולא יהיה
אסון עושה יעשה: אף יום הכפורים.
שהוא צבטת חייב נפש הוא זה
ופטור מן השלומין: אסון צדי
אדם. ולא יהיה אסון דמשמע
צבמית צ"ד למימר דהיכא דליכא
מיתת צ"ד משלם דמי ולדות: אסון
צדי שמים. וקראהו אסון: **עניס פחים.** קור וחוס: **צדי שמים.**
אם צאים פורעניות על האדם גזירת המלך הוא: חוץ **מזניס ופחים.**
שפעמים צבאין צבטת: **צדי אדם יעשה.** שלא מגזירת מלך:
דירת

הב"ב מודים בבא ע"ה הגדה שמשלם קנס. תימנה לר"י מלך דר"ש צן מנסאי מודה צה דלמלא כר' נחויא צן הקנה ס"ל דחייבי כריתות
פטורים מן השלומין ומיהו ר"ש התימני ע"כ לית ליה דר' נחויא מדאליטריך למעוטי חייבי כריתות מולו מהיה לאשה אשה שיש
צה הויה דע"כ לא אליטריך למעוטי אלף חייבי כריתות דחייבי לאוין ס"ל צבוק החולץ (דיבמות דף מט.) וס"ל דלית צבזה הויה אלף מר"ש
צן מנסאי קשה מלך לית ליה דר' נחויא ועוד אפי' ר"ש התימני דלמלא אית ליה דר' נחויא ואליטריך למעוטי מולו מהיה לאשה
יצמה לשוק דאין קידושין תופסין צה ל"ע כדלמך צבטה רבה (שם דף צ"ג) וי"ל דרב חסדא ס"ל דאין שום מנה סובר כרבי
נחויא ולה"ק ולאפוקי כו' וצבונת' פירש דלמתי' קאי דמפקא מדרי' נחויא ומיהו מני"ל דמפקא מיניה דלמלא מודה ר' נחויא דחייבי
כריתות יש להן קנס דצבניהו קרא חד לחייבי לאוין וחד לחייבי כריתות ולר"ע נחוא דמפקא מתני' מדרי' נחויא ר"מ דאין קידושין
תופסין צחיבי איבא לאוקומי הך תרי ריבויי חד לחייבי עשה חד לחייבי לאוין צבאל חייבי כריתות לר' נחויא ל"א' ונראה לרשב"א
לתרץ (י) דע"כ מפקא מתני' מר' נחויא דלר' נחויא אין חילוק צין חייבי כריתות לחייבי מיתות צ"ד או מאסון אסון או כדדריש רבא
כרת שלי כמיתה שלכם ואם יש קנס לר' נחויא צחיבי כריתות יש ג"כ צחיבי מיתות צ"ד ומתני' קמני צב על צבו פטור: **הב"ב בידי**
שמים חוץ מצנינים פחים. והא דלמרי' (שבת דף ל"ג) לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה אלמלא יכול לשמור עלמנו מן הפורענות וכן קרי
נטוי דאסור לעבור תחתיו התם מן הפשיעה יכול לשמור עלמנו דהא ודאי שצדו להמית עלמנו אלף כשמצינאין עליו מן השמים צבונס
זוהי לא יצנה אלמלא צדידי שמים הוא וי"ל דהיינו שיהם הקצ"ה עולמו או יתן לו מלצושים ולא יטריך ליהרר וא"ת והא פחים צדי שמים
הוא כדלמרי' צבטת רבה צפרשה ע"י א"ל אנטונינוס לרבי צלי עלי א"ל רחמנא שצינן מצינא א"ל דא ללותא היא יתיר חד כקו
וצינא אלף א"ל שמתזב משרבא א"ל הא כדו ללותא דכתיב אין נסתר מחמתו וי"ל דקרא כתיב צבוצרי דרכים או צבמלמנה דרך שהמלכים
עושים דצדך אין אדם יכול ליהרר מן החוס אלף אדם רואה ליצב צבית יכול להזהר שיצב צבית של אצנים או יכנס צבמרתף ויש מפרשים דצניס
פחים חדא מילתא היא כלומר צניס שהם פחים לאדם לשון פח ומוקש ואינו כן דצפ"ק דמסכת ע"י (דף ג: ושם) מייית לה [אהא] דכתיב
ומעשה אדם כדגוי הם מהן דגים שצים כיון שקדרה עליהן חמה מיד ממים [אף] צני אדם כיון שקדרה עליהם חמה מיד ממים] והא
דלמך (בבב"ב דף ל"ג) הכל צדי שמים חוץ מירכא שמים אין ענינו לכאן דהתם קאי על הולד צמעי אמו (מה נ"ז) שגזרין אס יא
עני או עשיר גבור או חסד טפס או חסד אלף דיקק ורשע ל"ו והכא מיירי צמאורעות הצביות על האדם (י) **מירכא שחרב בית בו'.**
וא"ת אמאי לא נקט מ' שנה קודם שחרב צבמ"ק דמ' שנה קודם שחרב גלתה סנהדרין כו' שלא דנו דיני נפשות וי"ל דלפעמים לזרז
עשה היו חוזרין סנהדרין ללשכת הגזית ולהכי לא פסיקא ליה למיתני מ' שנה קודם שחרב ווא"ת א"כ מאי פריך צפרק היו צדקין
(פאהרין דף מ"א) גבי מעשה וצדק ר' יוחנן צן זכאי צבוקאי תאניס ופריך מי הוה צבנהדרין והא מניח כל שנותיו של רבן יוחנן צן זכאי
מאה ועשרים שנה מ' עסק צפרקמטיא ומ' למד ומ' לימד ותניא מ' שנה קודם שחרב גלתה סנהדרין כו' והשתא מאי קשיא ליה כיון
דלפעמים היו חוזרין ודנין וי"ל דרבן יוחנן צן זכאי צדק צבוקאי תאנה אמעשה דלציה היה ומשום דיני נפשות דלציה לא היו חוזרין
לעולם דעיקרם לא גלו אלף משום רציה דחו דנפשי רוחים כדלמרי' צפ"ק דמסכת ע"י (דף ח: ושם) וי"מ דלהכי נקט משחרב צבמ"ק משום
קודם לכן אע"פ שגלו היו בגדי כהונה מכפרים על מזיד דלא אחריו ציה כדלמרי' צפרק יש צבכרין (ערכין דף טו. ושם) ואין נראה דהא
צמי שמעון צן שטח היא בגדי כהונה והוה דין ארבע מיתות כדלמרי' צפרק אחד דיני נפשות (פאהרין דף לו: ושם) אר"ש צן שטח אראה
צבמלמנה אלף לא רציהו אחד שרץ אחר חזרה וכו' לא ע' משום ששבו נשח ופריך ווא"ת צר נשח הוא ווא"ת מ' שנה אע"פ
צבטלו סנהדרין כו' ועוד אמר (מ"ת י) מרשעים יאל רע כו' (י) עתם צבונן צבמה"ק קיים איירי מדקאמר ונמצא ליה מת חוה גולה (י):

(א) [מספחה צ"ק פ"י] צבונת
צבונת לג. מניה ל:
פסחים טו. לב. [מספחה
פ"ג מוספחה דמניה
פ"א] (ג) צ"מ ק: צ"ב
קמ"ד ע"ש פ"ו ג: ע"ש,
א) סוטה ח: סנהדרין לו:
ע"ש, ד) ז"ל דכסונה,
ה) [צבונת טו:] (י) [צבונת
לו:] (י) דף נ"ב:] (ה) [צבונת
טו:] (ט) דף נ"ט. ושם
ד"ה אילמלא:] (ו) ומתרי"מ
אומר כי מלף צבונת
פרק אלו נערות ר' נחויא
אומר הבא על אחותו ועל
אחות אביו כי אין להם קנס
וכן היה עושה רבי נחויא
צן הקנה יו"ט כסבה,
(ו) ולי"ל לתרץ דע"כ מפקא
מתני' מר' נחויא לר' י
נחויא אליטריך לאוקומי חד
לחייבי לאוין ועשה וחד לללו
דצבטה לשוק אלף חייבי
כריתות קיס ליה צדכרה
מיהו וי"מ לקמן צפ"קין
אי כרבי נחויא קשיא אחותו
משמע וצחיבי כריתות לא
מתוקמא כותיה. מ"י,
ג) וי"ע חו"ט מניה כה.
ד"ה הכל יתום' ע"כ חייבי
ד"ה הכל, (ח) והא דמין
(פ"ד דצבונת) על כרחך
אמה מי היינו שאין לך אדם
שמתה להויו עלמנו ועוד
נראה לר"י דע"כ אמה מי
לעמד קאמר ונר"מ ע"כ
אמה מתו מ"כ אמה מי ווי
כנו הממית להמית והמית
לדון. מ"י, (ט) ונחויא
אפשר לומר ל"ב שפליגי
היו מפרשים לא פסיקא
ליה. מ"י, (ט) [וע"כ מ"י]
סוטה ח: וצבונת פח: ד"ה
מכפרים,

תורה אור השלם

1. ובי יצנו אנשים ונגפו
אשה קרה וצאור יקדיה
ולא יקדיה אסון עושה
יעזב פאשר ישיית עליו
בעל האשה וקרוי
בפוליים: שמות כא כב
2. ויאמר לא ירד בני
עמכם כי אהיו מת ודוא
לבדו נשאור וקראוהו
אסון בדרך אשר תלבו
בה ורודקתם את שביתי
ביגון שאולתי:
בראשית כב דף
3. צניס פחים בדרך
עקש שומר נפשו וירק
משה:
משלי כב

גליון הש"ס

גב' א"ב בינייהו בעוזה
ל"ב. ע"י פסחים מה ע"כ
מוד"ה אלף:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צבילה וכו'
אלף ר' אלעזר ולית. ג"כ
וצבונת נישט ע"כ. מסכת
דלף אליבא דר"מ שמתק
לה צבמלמנה ע"ש: